

Л.В. Яковлева, Н.О. Матяшова

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Амбулаторне споживання пеніцилінових антибіотиків в Україні в порівнянні з країнами Європи

Введення. Епідеміологія використання антимікробних засобів є об'єктом пильної уваги. Антимікробні засоби є одним з найбільш часто призначуваних класів лікарських засобів, на які витрачається велика частина фінансових витрат і яка характеризується великою часткою нерациональних лікарських призначень. На популяційному рівні інтенсивність використання лікарських засобів тісно пов'язана з розвитком антибіотикорезистентності. У цьому зв'язку вивчення використання антибактеріальних засобів як в стаціонарних, так і в амбулаторних умовах є важливим компонентом комплексних програм з контролю за інфекціями і профілактики розвитку антибіотикорезистентності. У 2007 році були опубліковані перші результати масштабного проекту ESAC (European Surveillance of Antimicrobial Consumption). Це міжнародна мережа спостережних систем, покликана збирати порівняльні та достовірні дані про використання протимікробних лікарських засобів. Україна не приймає участь в дослідженнях ESAC. У зв'язку з цим представляло інтерес простежити динаміку споживання антибактеріальних препаратів в Україні.

Мета. Аналіз амбулаторного споживання пеніцилінів за 2006 – 2010 роки по всій території України за допомогою АТС/DDD-методології, а також порівняння отриманих даних з результатами подібних досліджень в різних країнах.

Матеріалита методидослідження: аналіз бази даних «Аудит роздрібного ринку України» 2006-2011 р.р. ("Фармстандарт", Моріон), АТС/DDD-методологія.

Результати. На даний момент група пеніцилінів включає цілий ряд препаратів, які в залежності від джерел отримання, особливостей будови та антимікробної активності підрозділяються на кілька підгруп. Загальна

кількість пропозицій пеніцилінів вітчизняних та імпорتنих виробників складає 118, з них - 26 пропозиції вітчизняних і 92 - імпорتنих фірм-виробників, що свідчить про високу насиченість українського фармацевтичного ринку імпортними препаратами.

Проведення аналізу споживання пеніцилінів за 6 років за допомогою АТС/DDD-методології та розрахування показника DDDs/1000 жителів/день, показало наступні дані: 2,26 DDDs/1000 жителів/день у 2006 році; 2,8 - 2007 році; 2,67 – 2008; 2,52 – 2009. В 2010 році цей показник склав 2,67, що на 0,41 DDDs/1000 жителів/день більше ніж у 2006 році. Це найнижчий показник споживання в порівнянні з країнами Європи, які беруть участь у проекті.

Найбільший рівень споживання за весь період дослідження спостерігається у Франції, де показник варіюється від 14,6 DDDs/1000 жителів/день у 2006 році до 15,62 у 2010 році. На другому місці знаходиться споживання в Данії та Німеччині, де воно склало 10,29 DDDs/1000 жителів /день у 2010 році. Споживання пеніцилінів у Польщі склало у 2010 році 6,99 DDDs/1000 жителів /день.

Споживання пеніцилінів в Україні близько до показників споживання досліджуваних препаратів в Російській Федерації (2,7 у 2006 році). Однак, у 2009 році ці дані збільшилися в Російській Федерації майже в два рази та становили 4,23 DDDs/1000 жителів /день. В Україні, на відміну від Росії, спостерігається позитивна динаміка споживання пеніцилінів.

Висновки. Аналіз показав, що рівень споживання антибактеріальних засобів даної групи в Україні значно нижчий, ніж в країнах Європи, проте відповідає рівню споживання в Російській Федерації. В нашій країні лікарі не дотримуються стандартних умов призначення антибактеріальних засобів. Визначення чутливості мікроорганізмів до препаратів проводиться дуже вибірково та немає систематизованих даних в країні за рівнем резистентності мікроорганізмів. За цих умов лікарі прагнуть для досягнення ефективності призначити відразу більш нові ефективні антибактеріальні препарати широкого спектру дії.